

Kaupungistumisen muuttuva luonne ja Oulun menestys

Eero Holstila

Oulu 18.10.2017

MDI

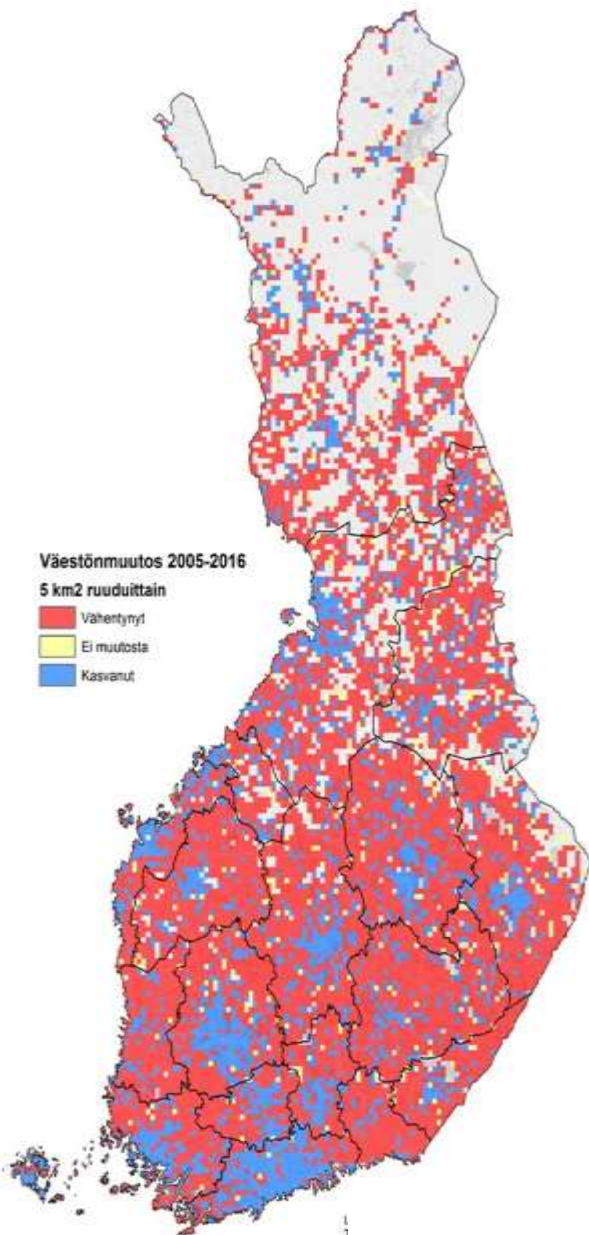
Esityksen pääkohdat

- Miksi kaupungistuminen vaan jatkuu?
- Suomen aluekehityksen kuva. Parivertailu Lahti-Oulu
- Kolme kasvutarinaa: Tampere, Helsinki, Oulu
- Muutosvoimat kaupunkien elinvoiman kannalta
- Oulun haasteet
- ...ja ratkaisut 2030

Kaupunkien voitto

- Kaupungistuminen maailmanlaajuisena ilmiönä
- Internetin yllätys
- Pohjoismaissa voimakas keskittyminen jatkuu
- ”Näin Helsingin kasvavan” – mutta Oslo meni ohi
- Suomen seitsemän suurinta kasvavat noin miljoonalla vuoteen 2050 mennessä
- Pienet uhkaavat taantua, monet myös pärjäävät

VÄESTÖMUUTOS 5 X 5 KM RUUDUISSA VUOSINA 2005-2016

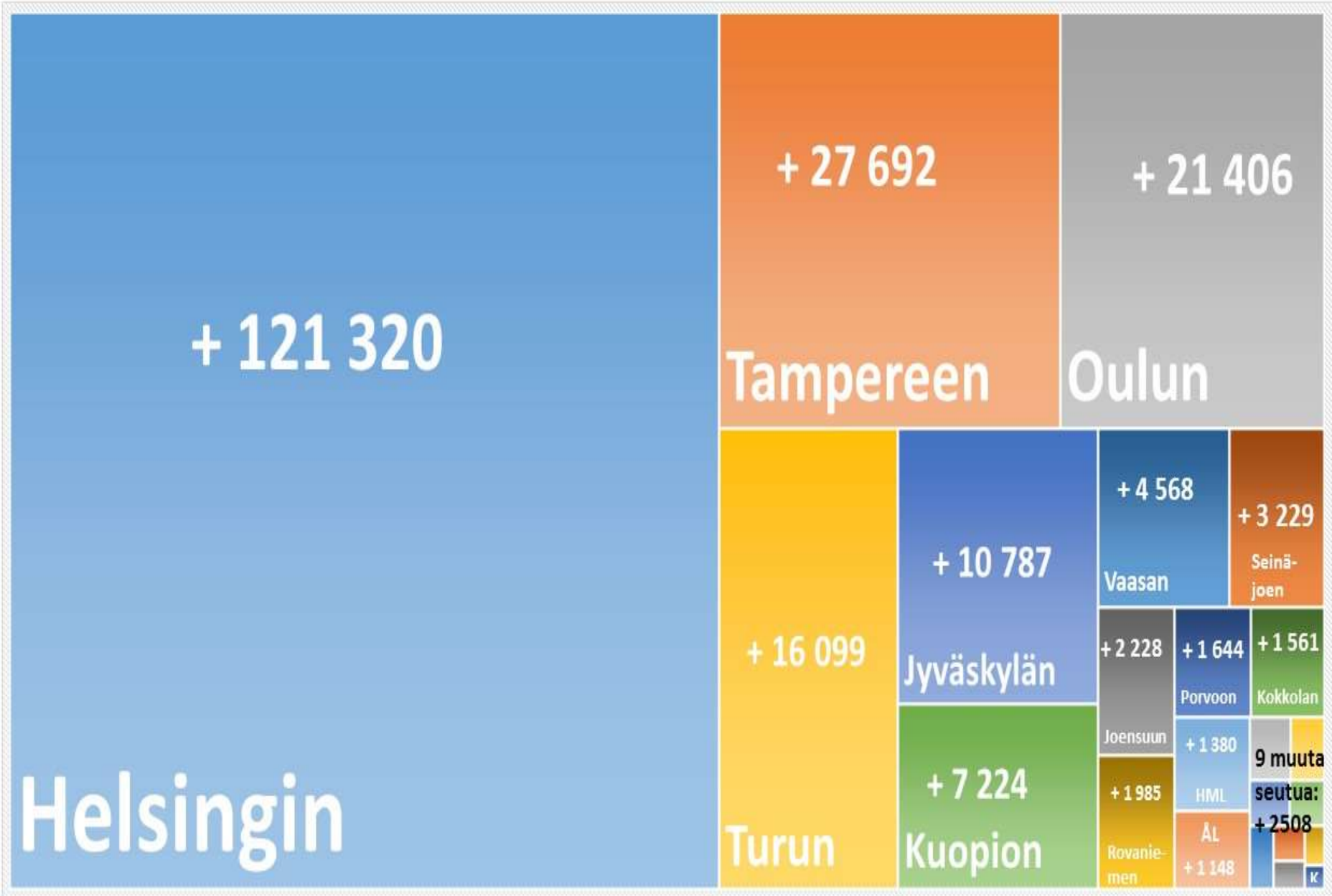

FAKTALAATIKKO

- Graafi kuvaa Suomen maapinta-alan 5 x 5 kilometrin ruutuja neljällä eri ulottuvuudella
- **Siniset ruudut** kuvaavat alueita, joissa vakituisesti asuvan väestön osuus kasvoi vuosina 2005-2016
- **Punaiset ruudut** kuvaavat alueita, joissa vakituisesti asuvan väestön osuus väheni vuosina 2005-2016
- **Keltaiset ruudut** kuvaavat alueita, joissa vakituisesti asuvan väestön määrässä ei tapahtunut muutoksia vuosina 2005-2016
- Valkoisissa ruuduissa ei ollut vakituista asutusta vuosina 2005-2016

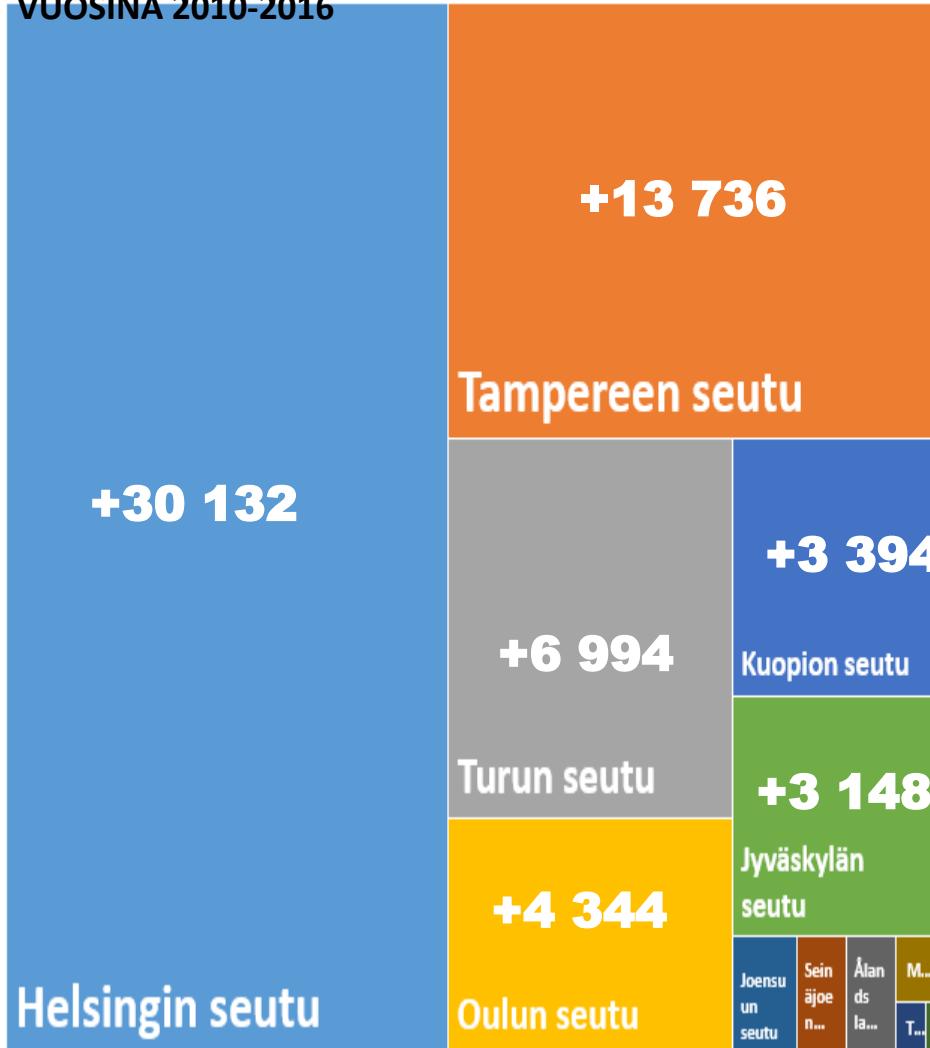
Lähde: Tilastokeskus,
ruututietokanta
Toukokuu 2017

Väestönlisäystä saaneet kaupunkiseudut (23/70) vuosina 2010-2016

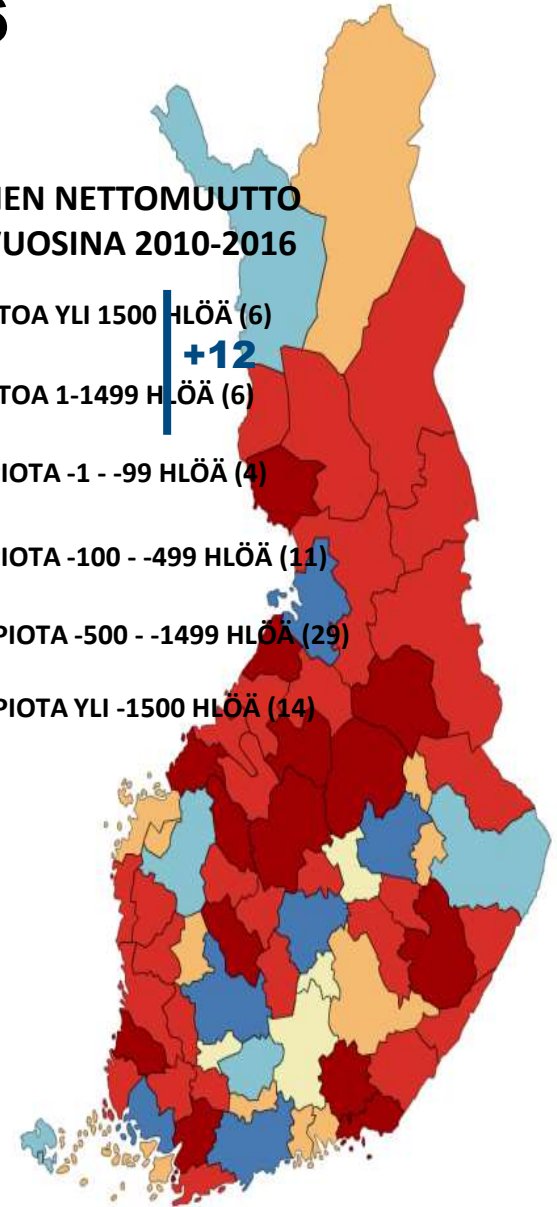
KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO SEUDUITTAIN VUOSINA 2010-2016

KUNTIEN VÄLISESTÄ MUUTTOLIIKKEESTÄ MUUTTOVOITTOA SAANEET SEUDUT JA MÄÄRÄLLINEN MUUTTOVOITTO VUOSINA 2010-2016

KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO SEUDUITTAIN VUOSINA 2010-2016

- MUUTTOVOITTOA YLI 1500 HLÖÄ (6) **+12**
- MUUTTOVOITTOA 1-1499 HLÖÄ (6)
- MUUTTOTAPPIOTA -1 - -99 HLÖÄ (4)
- MUUTTOTAPPIOTA -100 - -499 HLÖÄ (11)
- MUUTTOTAPPIOTA -500 - -1499 HLÖÄ (29)
- MUUTTOTAPPIOTA YLI -1500 HLÖÄ (14)

Joensuun seutu +483
 Seinäjoen seutu +375
 Tunturi-Lapin seutu +99
 Ålands landbygd +370
 Mariehamns stad +170
 Hämeenlinnan seutu +33

Lähde: Tilastokeskus, väestö/muuttoliike

Työn muutos

- Teollisuusautomaatio ja robotiikka syövät valmistavan teollisuuden työpaikkoja
- Biotalous nosteessa, mutta uudet työpaikat syntyvät lähinnä kehityskeskukseen
- Tietotyön osuus kasvaa ja se irtoaa toimistoista, osittainen etätyö yleistyy vauhdilla
- Huipputietoon pohjautuva innovaatiotalous ja kasvuyritykset vetureina
- Kysyntävetoinen palvelutyö lisääntyy, edellytyksenä väestönkasvu
- Matkailu kysyntävetoisen elinkeinopolitiikan kärkiala, ”rajaton” kasvumahdollisuus

Elämäntapojen sukupolvenvaihdos

- Suurilta ikäluokilta vapautuu paljon pientaloja
- Urbaani elämäntyyli voittaa alaa nuorissa, pienissä ikäluokissa
- Liikkumisen päästöt on puolitettava
- Kevyt liikkuminen, liikkuminen palveluna voittavat alaa
- Tapahtumallisuus ja kaupunkikeskustojen elävyys nouset menestystekijöiksi
- Väestörakenne kansainvälistyy
- Kaupunkien kasvu kääntyy sisäänpäin

Suuntautuuko muuttoliike työn vai asumisen perässä?

- Käänne on tapahtunut: teollisten työpaikkojen lisäys ei enää johda väkiluvun kasvuun
- Tampere on Suomen vetovoimaisin kotimaan muuttoliikkeessä vaikka siellä on korkea työttömyys
- Yliopistot ja korkeakoulut ”imuroivat” nuorison
- Paluumuutto pienten ja keskisuurten kaupunkien, myös kylien suuri mahdollisuus, koska muuton valtavirtaa seuraa myös vastavirta
- Mutta haluavatko he oikeasti palata?
- ”Nuoret naiset määräävät Suomen aluekehityksen suunnan”
- Ovat kaupunkilaiset itse kasvu pahin este pikkukaupungeissa?

Luovan kaupungin menestystekijät

- Keskimääräistä korkeampi ihmisten välinen luottamus
- Keskimääräistä suurempi suvaitsevaisuus
- Yrittäjyyden kannalta suotuisa toimintaympäristö
- Suuri ja monipuolinen väestö
- Ainakin yksi suuri tutkimusyliopisto
- Hyvä saavutettavuus

Lähde Åke E. Andersson & David Andersson: *Minne luovat kaupungit? Kirjassa Metropolialueen talous. Helsingin kaupungin tietokeskus 2012*

Oulun tulevaisuus: lähtökohdat

- Sijainti Pohjois-Skandinavian suurimpana kaupunkina
- Suomen kakkoskaupunki, riittävän etäällä Helsingistä
- Loistava teollinen ja teknologinen perinne
- Näyttöä elinkeinopoliittisesta uudistuskyvystä
- Toimiva kaupunki ja hyvät palvelut
- Asumisen hyvä hinta/laatusuhde

- *Ankara ilmasto*
- *Yksitotinen luonto? Matkailuvetonaula puuttuu?*
- *Monokulttuurisuus, kansainvälisen yhteisön pienuus?*
- *Viehkouden puute?*

Haasteet 2030

- Luonnollinen väestönkasvu ehtyy
- Muuttovoitto Pohjois-Suomesta ehtyy
- Muuttotappio Helsingin seudulle
- Koulutusleikkaukset rampauttaneet yliopistoa?
- Onko Oululla kykyä houkutella uuden sukupolven osaajia Etelä-Suomesta ja ulkomailta?
- Elinkeinopoliittisen iskukyvyn säilyttäminen
- Nopeat juna- ja maantieyhteydet
- Pehmeiden arvojen hauska Oulu

Ratkaisu 2026

- Oulu pehmeiden arvojen kauniina teknologiakaupunkina
- Oulu monipuolisena taide-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina
- Oulu matkailukeskuksena
- Oulu rakastettavana ja rakastavana kaupunkina
- Tarvitaan koko kaupunkiyhteisöä yhdistävä innostus:
- *Oulu Euroopan kulttuurikaupunkina 2026, vaikutukset 2030-luvulla*

JANNE ANTIKAINEN

FL

040 764 1829

janne.antikainen@mdi.fi

EERO HOLSTILA

VTK

050 567 2087

eero.holstila@mdi.fi

TIMO HÄMÄLÄINEN

FM, M.A.

040 510 0313

timo.hamalainen@mdi.fi

TYTTI ISOKANGAS

KM

040 556 0804

tytti.isokangas@mdi.fi

ANSSI KUMPULA

KTK

050 357 9252

anssi.kumpula@mdi.fi

VALTERI LAASONEN

FM

050 533 0604

valtteri.laasonen@mdi.fi

SINIKUKKA PYYKKÖNEN

HTM, YTK

040 846 0846

sinikukka.pyykkonen@mdi.fi

TOMMI RANTA

KTT

040 588 2839

tommi.ranta@mdi.fi

SATU TOLONEN

FM

040 704 3247

satu.tolonen@mdi.fi

Aluekehittämisen konsulttitoimisto **MDI**

www.mdi.fi

MDIfriends

@MDIfriends

Aluekehittämisen
konsulttitoimisto MDI

Aluekehittämisen konsulttitoimisto **MDI**

www.mdi.fi

MDIfriends

@MDIfriends

Aluekehittämisen
konsulttitoimisto MDI